

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

2025-03-04 Nr. NV-366

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-25-17(2) ; TAP-25-18(2) ; TAP-25-19(2) ; TAP-25-20(2) ; TAP-25-21(2)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-657 1, 2, 40 STRAIPSNIŲ, AŠTUNTOJO SKIRSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 6.2283, 6.2287, 6.22810 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKĖJIMŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1370 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SU NEKILNOJAMUOJU TURTU SUSIJUSIO KREDITO ĮSTATYMO NR. XII-2769 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> <input type="checkbox"/> Taip <input type="checkbox"/> Ne Priėmimo Terminas	<i>Finansų ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> <input type="checkbox"/> TAP <input type="checkbox"/> LRV pasitarimas <input type="checkbox"/> LRV posėdis <input checked="" type="checkbox"/> Nesvarstyta	<i>Pasirenkama</i> <input checked="" type="checkbox"/> Svarstyti TAP <input type="checkbox"/> Svarstyti LRV pasitarime <input type="checkbox"/> Svarstyti LRV posėdyje (A dalis) <input type="checkbox"/> Svarstyti LRV posėdyje (B dalis) <input type="checkbox"/> Gražinti tobulinti
Įgyvendinama Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> <input type="checkbox"/> Taip <input type="checkbox"/> Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymų projektų tikslas – užtikrinti aukštą ir Europos Sąjungos valstybėse narėse suderintą vartotojų apsaugos lygį nuotolinių finansinių paslaugų sutarčių srityje.

Įstatymų projektai parengti siekiant į nacionalinę teisę perkelti 2023 m. lapkričio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2023/2673, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kiek tai susiję su nuotoliniu būdu sudaromomis finansinių paslaugų sutartimis, ir panaikinama Direktyva 2002/65 EB

PASTABOS DĖL PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Esminiai teikiamų Įstatymų projektų siūlomi pakeitimai:

- Išplečiama Direktyvos 2011/83/ES taikymo sritis, įtraukiant nuotolines finansinių paslaugų sutartis ir reglamentuojant jų specifiką, t.y. nustatomos taisyklės, kokioms finansinių paslaugų sutartims taikomos direktyvos nuostatos.
- Reglamentuojamas informacijos teikimas vartotojui iki sutarties sudarymo, t.y. vartotojas iš anksto privalės gauti aiškią, suprantamą ir lengvai prieinamą informaciją pakankamai iš anksto. Taip pat nustatomas reikalavimas pateikti informaciją apie vėluojančių mokėjimų pasekmes, automatizuotą sprendimų priėmimą bei socialinius ir aplinkosauginius aspektus. Užtikrinama galimybė išsaugoti susirašinėjamą su paslaugų teikėju patvariojoje laikmenoje.
- Detaliai aptariama Vartotojo teisė atsisakyti nuotolinės sutarties - nustatomas 14 dienų atsisakymo terminas (30 dienų pensijų kaupimo sutartims), su galimybe ją pratęsti iki 12 mėnesių ir 14 dienų tinkamai negavus visų sąlygų ir informacijos. Vartotojas galės atsisakyti sutarties be sankcijų ir be priežasties.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

- Vartotojas turės teisę į tinkamus paaiškinimus - jei sudarymui naudojamos automatizuotos sistemos (pvz., pokalbių robotai), turės būti užtikrinta galimybė pasikonsultuoti su žmogumi. Siūloma nustatyti, kad vartotojui pateikiama ikisutartinė informacija turi būti lengvai skaitoma, be to, paprašius pateikiama asmenims su negalia, įskaitant asmenis su regos negalia, tinkamu formatu.
- Bus draudžiama naudoti vartotojų sprendimų priėmimą ribojančias ar manipuliacines elektronines sąsajas.
- Siūloma įvesti naujas baudas už informacijos nepateikimą, tinkamų paaiškinimų neteikimą ir netinkamą elektroninių sąsajų naudojimą.
- Civilinio kodekso pakeitimo projekte siūloma tinkamai reglamentuoti sutarties atsisakymo funkciją, t.y. kai sutartis sudaroma elektroninėje sąsajoje, verslininkas privalės suteikti vartotojui galimybę ją atsisakyti analogiškai (pvz., per aiškiai pažymėtą mygtuką „Atsisakyti sutarties čia“).

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Priėmus Įstatymų projektus, naujų teisės aktų priimti nereikės. Teisingumo ministerija inicijuos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 4 d. nutarimo Nr. 456 „Dėl Baudų už vartotojų interesų apsaugos Europos Sąjungos teisės aktų plačiai paplitusius pažeidimus ir Sąjungos mastu plačiai paplitusius pažeidimus dydžio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimą ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2014 m. balandžio 30 d. įsakymo Nr. 1R-154 „Dėl Pavyzdinės informacijos apie nuotolinės sutarties ar ne prekybos patalpose sudarytos sutarties atsisakymą formos ir Pavyzdinės nuotolinės sutarties ar ne prekybos patalpose sudarytos sutarties atsisakymo formos patvirtinimo“ pakeitimą

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Įstatymų projektai derinti su Teisingumo ministerija, Lietuvos banku, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, AB Nasdaq Vilnius, asociacijos „Electronic Money Association“ Lietuvos padaliniu, asociacija „FINTECH HUB LT“, asociacijos „Infobalt“ grupės „Fintech Lietuva“, asociacija Lietuvos kreditas, asociacija Lietuvos kredito unijos, Draudimo brokerių rūmais, Finansinių paslaugų įmonių asociacija „FINCO“, investuotojų asociacija, Lietuvos bankų asociacija, Lietuvos draudikų asociacija, Lietuvos draudimo brokerių įmonių asociacija, Lietuvos finansų maklerių asociacija, Lietuvos gyvybės draudimo įmonių asociacija, Lietuvos investicijų valdytojų asociacija, Lietuvos investicinių ir pensijų fondų asociacija, Lietuvos vartotojų organizacijų aljansu, Mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigų asociacija, Nacionaline draudimo brokerių įmonių asociacija.

Pagal LRVK Teisės grupės pateiktas pastabas patikslinta.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Iš dalies keičianti Direktyva (ES) 2023/2673 turi būti perkelta į nacionalinę teisę ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 19 d. ir bus taikoma nuo 2026 m. birželio 19 d.

Teikiami Įstatymų projektai įsigalios nuo 2026 m. birželio 19 d.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Lina Liubauskaitė